

HUNRA HÍRLEVÉL

1998. december

Magyar Olvasástársaság – HUNRA

1827 Budapest, OSZK, Budavári Palota, F épület

Beszámoló a HUNRA 1998. évi tevékenységéről

▷ Emlékezés a Himnusz születésének 175. évfordulóján

1998. január 21-én, a Himnusz 175. születésnapján, a Magyar Kultúra Napján az Országos Széchényi Könyvtár, a Petőfi Irodalmi Múzeum, a Magyar Olvasástársaság, az Anyanyelvpolók Szövetsége és a Garabonciás Szövetség közös emlékülést tartott. Az emlékülés előadásai megjelentek az OSZK Híradó 1998. 1–2. számában.

▷ Olvasásfejlesztés – kritikus gondolkodás

1997 szeptemberétől az ország ó településének (Budapest, Ebes, Gödöllő, Hatvan, Tiszafüred, Vásárosnamény) 8 iskolájában a többkönyvűségre, az önálló információ- és könyvtárhasználatra építő, 3 éves kísérletet indított Nagy Attila a Soros Alapítvány támogatásával. A vásárosnaményi konferencia előadóinak nagyobb része a kísérleti programban részt vevő pedagógusokból, könyvtárosokból került ki. (A program célkitűzéseiről, módszereiről bővebben olvashatnak az érdeklődők a Könyv, Könyvtár, Könyvtáros 1998. márciusi számának *Fátum vagy próbatétel* című cikkében.)

▷ Reading and Writing for Critical Thinking (RWCT)

Olvásás és írás a kritikus gondolkodásért címmel az IRA és a Soros Alapítvány támogatásával kelet-középeurópai pedagógus-továbbképző program kezdődött, amelyhez 1998 októberében a HUNRA is csatlakozott. A „képzők képzése” típusú bentlakásos szeminárium sorozaton pedagógusképző intézmények és a gyakorló iskolák tanárai vesznek részt. A tanfolyam két tanéven át tart, amelyen a külföldi tanárok megismertetik a résztvevőket olyan szövegfeldolgozási eljárásokkal, amelyek segítségével a tanulók önálló gondolatait, önálló véleményét felszínre lehet hozni, aktív vitát lehet kezdeményezni, el lehet érni a nézetek és érvek ütköztetését. A résztvevők a második évben megismerkednek azokkal a felnőttoktatási módszerekkel is, amelyek a tanultak felsőoktatásban, pedagógus-továbbképzésben való hasznosítását segítik. A Magyar Olvasástársaság részt vesz a program adaptálásában, honosításában, a program akkreditációjának megszervezésében.

▷ Szeptember 8. – az UNESCO Alfabetizációs Világnapja

Az idei megemlékezés házigazdája a Terézvárosi Gyermekkönyvtár volt. Nagy örömmre Pokorni Zoltán oktatási miniszter és Háromi József kulturális miniszter a HUNRA ünnepségek előadóiként és védnökeiként maguk is tolmácsolták a Világnap mindnyájunkhoz szóló üzeneteit. Pokorni Zoltán nemcsak miniszterként, hanem gyermekének olvasó apaként is hitelesen szólt az olvasás jelentőségéről. Háromi József Márai Sándor szavaival intett: „nem fontos, hogy sok író legyen egy közösségben, de fontos, hogy sok olvasó legyen. Nem fontos, hogy te szövegezd meg a szépet és igazat; fontosabb, hogy megismerjed.”

A napsütéses kora délutáni szabadtéri rendezvény színhelyén – a Liszt Ferenc téren – az UNESCO Alfabetizációs Világnapját ismertető tabló és olvasókat ábrázoló fényképkiallítás fogadta a meghívott vendégeket és az arra sétálókat. Ilyen módon találkozhattunk fényképen az olvasó Antall Józseffel, Szent-Györgyi Alberttel, fiatalokkal, gyermekekkel, szülőkkel, pedagógusokkal.

Az ünnepi műsor keretében Boldizsár Ildikó IBBY-díjas gyermekkönyvéből olvasott fel. Honffy Pál tanár úr játékos olvasásvetélkedőjén két iskola: a Hegedű utcai Általános Iskola és a Városligeti Általános Iskola alsós és felsős diákjai mérték össze szellemi erejüket. Jót mulattunk a játékvezető más-salhangzómentes versmondásán (a gyerekek becsületére legyen mondva, más-salhangzók nélkül is felismerték kedvenc Petőfi-verseinket – íme egy példa: „E-i-a-ő-ú-a-ó-e?”). Rigó Béla bemutatta a Kincskereső c. lapot (azoknak, akik eddig nem ismerték volna). Ifjú alkotók olvastak fel írásaikból. A vetélkedő díjait Borsány György polgármester adta át.

▷ A vásárosnaményi konferencia

„Olvasó család – tanuló társadalom” címmel a HUNRA, a Vásárosnaményi Városi Könyvtár és a Magyar Könyvtáros Egyesület Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei szervezetével közösen 1998. október 16–17-én Vásárosnaményben nagy sikerű kétnapos konferenciát szervezett, melynek központi témája a mese léleklevelő hatása, szülők–könyvtárosok–pedagógusok együttműködése és az olvasás kritikus gondolkodásra nevelő hatása volt. Hála a helyi szervezőknek, a konferencia megmozgatta a régió pedagógus- és könyvtáros-társadalmát. Az odautazó HUNRA tagokkal, a Terézvárosi Gyermekkönyvtár szervezett csoportjával együtt majdnem kétszázan voltunk. A konferencia előadói Koszecz Sándor, Boldizsár Ildikó, Kónya Anikó, Kucska Zsuzsa, Bihari Albertné, Tóth Vendelné, Rigó Béla, Balatoni Teréz, valamint az Olvasásfejlesztés és kritikus gondolkodás pedagógiai kísérlet helyi részt vevő tanárai: Hegedűs Péterné, Sánta Miklósné, Varga Gyöngyi, Kozák Károlyné, Merch Zsuzsanna, Nagyné László Eszter voltak. Az elhangzott előadások olvashatók lesznek az MKE megyei Híradójának különszámában.

Szülők kérdezik – az olvasásról

című útmutató füzetünk jelentős sikert aratott pedagógusok és szülők körében egyaránt.

Az elcsúsztatott színes A/4 lapokból összefűzött kiadvány minden „füle” egy-egy kérdést tartalmaz. Ha kinyitjuk ott a füzetet, röviden magyarázó választ kapunk a kérdésre. A füzetben egyszerű és hasznos útmutatások vannak arról, hogy segítsük elő szülőként, hogy gyermekünkben jól olvasó felnőtt váljék. Az eddigi tapasztalatok szerint a füzetet jól tudják használni elsős tanítók, felső tagozatos magyartanárok és osztályfőnökök. Érdemes akár minden elsős szülőt ellátni ezzel a hasznos kiadvánnyal. De jól használható szülői értekezleten szóróanyagként vagy a rászoruló szülőknek tapintatos „nevelésre”, nevelési tanácsadókban, gyermekpszichológiai, gyermekorvosi rendelésben várószobai olvasmányként.

A Szülők kérdezik... füzetet sokan keresik, kérik a Magyar Olvasástársaságtól, elsősorban iskolák, óvodák, pedagógiai intézetek. Alapítványi támogatásból most utánnymórást készítettünk, és kísérletképpen felajánljuk az óvodáknak, iskoláknak, a gyermekek problémáival foglalkozó intézményeknek. Azt tervezzük, hogy a befolyó összeget további példányok sokszorosítására fordítjuk, arról tagjainknak külön elszámolunk.

A HUNRA intézményi tagdíj ellenében a befizető óvoda, iskola 50 darabos Szülők kérdezik... csomagot kap, ezt a HUNRA elküldi az iskolának. Ezzel az iskola (óvoda) tagja lesz a Magyar Olvasástársaságnak is, tájékoztatjuk rendezvényeinkről, kiadványainkról, az olvasáspedagógia szempontjából érdekes és fontos konferenciákról, továbbképzésekről.

A napsütéses kora délutáni szabadtéri rendezvény színhelyén – a Liszt Ferenc téren – az UNESCO Alfabetizációs Világnapját ismertető tabló és olvasókat ábrázoló fényképkiallítás fogadta a meghívott vendégeket és az arra sétálókat. Ilyen módon találkozhattunk fényképen az olvasó Antall Józseffel, Szent-Györgyi Alberttel, fiatalokkal, gyermekekkel, szülőkkel, pedagógusokkal.

Az ünnepi műsor keretében Boldizsár Ildikó IBBY-díjas gyermekkönyvéből olvasott fel. Honffy Pál tanár úr játékos olvasásvetélkedőjén két iskola: a Hegedű utcai Általános Iskola és a Városligeti Általános Iskola alsós és felsős diákjai mérték össze szellemi erejüket. Jót mulattunk a játékvezető más-salhangzómentes versmondásán (a gyerekek becsületére legyen mondva, más-salhangzók nélkül is felismerték kedvenc Petőfi-verseinket – íme egy példa: „E-i-a-ő-ú-a-ó-e?”). Rigó Béla bemutatta a Kincskereső c. lapot (azoknak, akik eddig nem ismerték volna). Ifjú alkotók olvastak fel írásaikból. A vetélkedő díjait Borsány György polgármester adta át.

▷ A vásárosnaményi konferencia

„Olvasó család – tanuló társadalom” címmel a HUNRA, a Vásárosnaményi Városi Könyvtár és a Magyar Könyvtáros Egyesület Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei szervezetével közösen 1998. október 16–17-én Vásárosnaményben nagy sikerű kétnapos konferenciát szervezett, melynek központi témája a mese léleknevelő hatása, szülők–könyvtárosok–pedagógusok együttműködése és az olvasás kritikus gondolkodásra nevelő hatása volt. Hála a helyi szervezőknek, a konferencia megmozgatta a régió pedagógus- és könyvtáros-társadalmát. Az odautazó HUNRA tagokkal, a Terézvárosi Gyermekkönyvtár szervezett csoportjával együtt majdnem kétszázan voltunk. A konferencia előadói Koszecz Sándor, Boldizsár Ildikó, Kónya Anikó, Kucska Zsuzsa, Bihari Albertné, Tóth Vendelné, Rigó Béla, Balatoni Teréz, valamint az Olvasásfejlesztés és kritikus gondolkodás pedagógiai kísérlet helybeli részt vevő tanárai: Hegedűs Péterné, Sánta Miklósné, Varga Gyöngyi, Kozák Károlyné, Merch Zsuzsanna, Nagyné László Eszter voltak. Az elhangzott előadások olvashatók lesznek az MKE megyei Híradójának különszámában.

Szülők kérdezik - az olvasásról

című útmutató füzetünk jelentős sikert aratott pedagógusok és szülők körében egyaránt.

Az elcsúsztatott színes A/4 lapokból összefűzött kiadvány minden „füle” egy-egy kérdést tartalmaz. Ha kinyitjuk ott a füzetet, röviden magyarázó választ kapunk a kérdésre. A füzetben egyszerű és hasznos útmutatások vannak arról, hogy segítsük elő szülőként, hogy gyermekünkben jól olvasó felnőtt váljék. Az eddigi tapasztalatok szerint a füzetet jól tudják használni elsős tanítók, felső tagozatos magyartanárok és osztályfőnökök. Érdemes akár minden elsős szülő elállni ezzel a hasznos kiadvánnyal. De jól használható szülői értekezleten szóróanyagként vagy a rászorulók szüleinek tapintatos „nevelésére”, nevelési tanácsadóknak, gyermekpszichológiai, gyermekorvosi rendelésben várószobai olvasmányként.

A Szülők kérdezik... füzetet sokan keresik, kéri a Magyar Olvasástársaságtól, elsősorban iskolák, óvodák, pedagógiai intézetek. Alapítványi támogatásból most utánnyomást készítettünk, és kísérletképpen felajánljuk az óvodáknak, iskoláknak, a gyermekek problémáival foglalkozó intézményeknek. Azt tervezzük, hogy a befolyó összeget további példányok sokszorosítására fordítjuk, arról tagjainknak külön elszámolunk.

A HUNRA intézményi tagdíj ellenében a befizető óvoda, iskola 50 darabos Szülők kérdezik... csomagot kap, ezt a HUNRA elküldi az iskolának. Ezzel az iskola (óvoda) tagja lesz a Magyar Olvasástársaságnak is, tájékoztatjuk rendezvényeinkről, kiadványainkról, az olvasáspedagógia szempontjából érdekes és fontos konferenciákról, továbbképzésekről.

Történelmiregény-pályázat

A Magyar Millennium Emlékbizottság Titkárságának támogatásával a Magyar Olvasástársaság (HUNRA) és a Kincskereső folyóirat az ezeréves magyar államiság és írott kultúra hagyományait ápolva pályázatot hirdetett történelmi regények megírására.

A pályázaton bárki részt vehet, névvel vagy jelíggel beküldött, eddig nyomtatásban meg nem jelent, legfeljebb 15 szerzői ív terjedelmű regényével, vagy novellaciklusával, ha műve a magyarság történelmének valamelyik részletét dolgozza fel.

A zsűri egy első díjat (1 500 000 Ft), több második és harmadik díjat ítél oda a beérkezett műveknek.

A legjobb pályamunkákat önálló sorozatban jelentetik meg a pályázatot közösen támogató kiadók.

A pályázatokat a következő címre kell elküldeni:

Kincskereső szerkesztősége, 6701 Szeged, Pf. 453

Történelemtanítás és szépirodalom pályázat

A Magyar Olvasástársaság 1998. szeptember 8-án, az Írásbeliség Világnapján a diákok olvasáskultúrájának fejlesztése érdekében pályázatot hirdetett Történelemtanítás és szépirodalom címmel. A pályázat szövegét az érdeklődők megtalálják a Pályázati Figyelőben.

Felhívásunkra elsősorban történelemtanárok dolgozatait várjuk, de szívesen fogadjuk más tárgyát tanító tanárok, tanítók, könyvtárosok munkáit is. A pályázat tartalmazhat tanítási programot, tematikus terveket, óraterveket, ajánló bibliográfiát vagy beszámolót a gyakorlatban már kipróbált módszerekről.

Még nem késő nekivágni!

A beküldési határidő: 1999. január 31.

A pályamunkákat a következő címre várjuk: **Babits Mihály Gimnázium, 1047 Budapest, Tóth Aladár u. 16/18.**

A borítékra írják rá: HUNRA módszertani pályázat. Balatoni Teréz

Közgyűlés

1999. január 21-én (csütörtökön) délután 14:30 órai kezdettel – némi késedelemmel – megtartjuk a HUNRA 1998. évi közgyűlését. A helyszín az Országos Széchényi Könyvtár VIII. emeleti klubterme. A közgyűlés után csatlakozólag kerül sor a megemlékezésre a Himnusz megírásának 176. évfordulójáról. Bevezető előadást tart *Dr. Adamikné Jászó Anna* tanszékvezető főiskolai tanár. A közgyűlés napirendje:

Elnöki beszámoló az elmúlt év eseményeiről és az 1999. évi tervekről

Az 1999 decemberében esedékes választás előkészítése

(jelölőbizottság és számvizsgáló bizottság megválasztása)

Az alapító okirat áttekintése a nonprofit törvény szempontjából (Bartos Éva)

Tagdíj- és tagnyilvántartás

Kérjük tagjainkat, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg annak érdekében, hogy a Közgyűlés ténylegesen képviselhesse a tagság akarátát. (Vidékieknek az útiköltséget 50%-ig megtérítjük.)

Megemlékezés a Himnusz 176. születésnapjáról

Meghívó

1999. január 21-én (csütörtökön) délután 16 órai kezdettel ismét megünnepeljük a Magyar Kultúra Napját. Helyszín: az *Országos Széchényi Könyvtár* VI. emeleti előadóterme. Előadóink lesznek Nemeskürty István, Kulin Ferenc, Rigó Béla, Hámori József, Török András, Kósa Ferenc, Bolberitz Pál, Berecz András.

A tavalyi ünnepség emlékezetes marad mindnyájunk számára. A Himnusz verselését, dallamvilágát, tartalmát, mának szóló mondanivalóját elemző előadások mellett remek humorú, szórakoztató „házi művésznők”, Berecz András ismét remekelt. Még a hivatalból jelen lévő hangtechnikus is azt mondta az ünnepség végén: „Arra számítottam, hogy aludni fogok. Ehelyett nagyon jól szórakoztam. Kár, hogy vége van.”

Hívjuk, várjuk minden tagunkat. Barátot, ismerőst, kamasz gyermeket is hozzatok!

Sárospataki konferencia – 1999. május 28–30.

„*Olasásfejlesztés az iskolában és könyvtárban*” címmel a HUNRA 1999. május 28–30-ig Sárospatakon a Városi Könyvtárral és az MKE Borsod-Abaúj-Zemplén megyei szervezetével közösen konferenciát szervez, melyen a hazai szakemberek és a határon túli magyarok képviselői mellett a fentiekben jelzett RWCT program amerikai tanárai is tartanak előadásokat. Az előadási szándékot legkésőbb 1999. február 1-ig Nagy Attila címére kell eljuttatni (Budapest, 1827 Országos Széchényi Könyvtár). Részletes programot és jelentkezési lapot március végéig minden tagunk számára postázunk. A konferencia várhatóan május 28. (péntek) reggel 10 órától, szombat (május 29.) este 6-ig tart, vasárnap (május 30.) a környék művelődéstörténeti nevezetességeit látogatjuk meg autóbusszal.

Közép-európai regionális olvasáskonferencia 2000-ben

„*Hasonlóságok és különbségek az olvasásra nevelésben*” címmel nyolc közép-európai ország (Ausztria, Csehország, Horvátország, Lengyelország, Magyarország, Németország, Románia és Szlovákia) regionális olvasáskonferenciát szervez. A konferencia nagy előnye számunkra a közelsége (Pozsonyba akár autóval is át lehet járni naponta), valamint az, hogy az angolon kívül németül, sőt talán magyarul is lehet előadni. Jó alkalom lesz ez olyan kollégákkal találkozni, akikkel egyébként csak drága nemzetközi konferenciákon lehet összejönni. Minél több kolléga jelentkezését várjuk. A részvételi felhívást májusi hírlevelünkhöz mellékeljük. Elegendő jelentkező esetén Társaságunk megszervezi a közös utazást. Jó lenne, ha – mint az erdélyi úton – ismét alkalmunk nyílna egy buszos „HUNRA társasutazásra”.

HUNRA Honlap

1999. január elejétől a Magyar Olvasástársaságról szóló információk Interneten is hozzáférhetők <http://www.tiszanet.hu/hunra> címen. A HUNRA Honlapon közzétesszük a Hírlevelet, a fontos cí-

meket, az alapszabály részleteit és a tagfelvételi űrlapot, a tagsági díj fizetésével kapcsolatos információkat. A HUNRA Honlapon keresztül az érdeklődők elérhetik a Nemzetközi Olvasástársaság honlapját és más fontos címeket is.

Eseménynaptár

- 1999. január 21. 14:30** HUNRA közgyűlés (OSZK VIII. emeleti klubterem)
1999. január 21. 16:00 Megemlékezés a Himnusz 176. születésnapjáról (OSZK VI. emeleti nagyterem)
- 1999. január 31.**
1999. május 21.
1998. május 28–30. A Történelemtanítás és szépirodalom c. pályázat beadási határideje
A Történelemtanítás és szépirodalom c. pályázat eredményhirdetése
„Olvasásfejlesztés az iskolában és könyvtárban” konferencia
Sárospatakon
- 1999. augusztus 1–4.** „Literacy – Challenges for the New Millennium” az IRA 11. Európai kongresszusa (Stavanger, Norvégia). Az előadás absztraktok jelentkezési határideje 1999. január 15. Válasz az elfogadásról: április 15.
- 1999. szeptember 8.** Megemlékezés az UNESCO Alfabetizációs Világnapjáról (a helyszínt májusi hírlevelünkben közöljük)
- 1999. december** Vezetőségválasztó közgyűlés (helyszín: Országos Széchényi Könyvtár, programját, pontos időpontját a májusi hírlevelben közöljük)
- 2000. július 6–8.** IRA Középeurópai Regionális Konferencia, Pozsony

Tagnévsor, tagdíj

Ezúton közreadjuk a HUNRA tagság névsorát azzal a szándékkal, hogy megismertessük egymással tagjainkat. Megjegyezzük azonban, hogy tagságunk soraiban vannak olyanok is, akik évek óta nem jelentkeznek, nem fizetnek tagdíjat sem. Tekintettel arra, hogy a postaköltségek jelentősen megrágultak, a HUNRA Tanács 1999-től kénytelen tagdíjemelést javasolni a legközelebbi közgyűlésnek. A tervezett emelés után az egyéni tagdíj 1000 Ft (iskolásoknak, felsőoktatási nappali hallgatóknak és nyugdíjasoknak 300 Ft), az intézményi tagdíj 3000 Ft lenne.

Egyúttal tervezzük a tagnyilvántartás és a tagdíjfizetés nyilvántartásának átalakítását. Ennek lépései a következők:

Jelen Hírlevelünk mellékleteként azok, akiknek tagdíjhátralékuk van, csekket kapnak, hogy rendezhessék 1998. évi hátralékukat. Ennek határideje február 28.

Márciusban tagdíjrevíziót tartunk, és azokat, akiknek 1998. évre érvényes befizetésük van, értesítjük a Közgyűlés által jóváhagyott tagdíjfizetési rendszerről.

A terv szerint a tárgyévi tagdíj befizetésének határideje minden évben április 30. A tagdíjat a befizető nevének és a befizetés céljának (pl. HUNRA tagdíj 1999) megjelölésével HUNRA csekken vagy postautalványon lehet befizetni. Készpénzbefizetés a HUNRA konferenciákon lehetséges. A HUNRA bankátutalást is elfogad az OTP Kereskedelmi és Hitelbank II. ker. körzeti fiókjánál vezetett Magyar Olvasástársaság 11702036 – 20568377 számú számlájára.

Évente egyszer, a téli hírlevelben értesítjük tagjainkat arról, hogy befizetésüket megkaptuk-e. Ha az elmaradt, és a következő évre esedékes tagdíj befizetése a következő év április 30-ig nem történik meg, az illetőt töröljük a tagnévsorból.

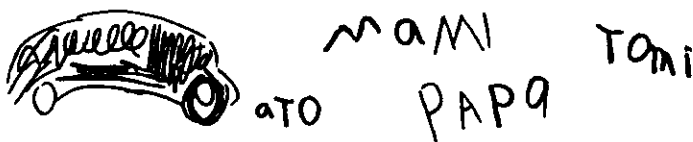
SZÜLŐK KÉRDEZIK - AZ OLVASÁSRÓL

Miért jó olvasni?

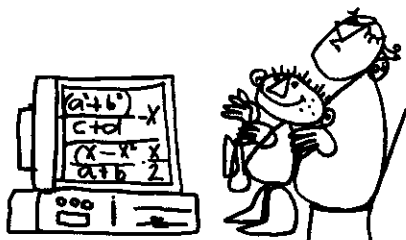
Ki tud olvasni?

**Mi a fontosabb:
az olvasás vagy az írás?**

Meg lehet tanulni a helyesírást?

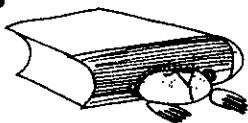
**Van, aki jó tanuló, pedig nem is tanul.
Az én gyerekeim miért nem az?**

**Minden idejét a számítógép
előtt tölti a gyerekeim.
Nem árt ez neki?**

Tiltsam el a tévétől, videótól?

**Mit tegyek ... hol kezdjem?
Mit olvassunk?**

KEDVES TAGUNK! KÖZREADÁSRA ÉRDEMES HÍREIDET VÁRJA A SZERKESZTŐSÉG!

HUNRA HÍRLEVÉL Megjelenik decemberben és májusban. Lapzártá nov. 30., április 15.
Szerkesztőség: Szalai Enikő, Kádárné Fülöp Judit
Cím: 1181 Budapest, Reviczky u. 59.